

C PROGRAMMING

Người trình bày: Phạm Hồng Thi

Table of contents

O1 STRUCT, UNION, ENUM 02

LINKER

03

MAKE FILE

01

STRUCT, UNION, ENUM

Cấu trúc người dùng tự định nghĩa

1. STRUCT: Definition

Kiểu dữ liệu do người dùng tự định nghĩa, tập hợp các biến (có thể khác loại) dưới một tên duy nhất.

```
1 struct structureName
2 {
3     dataType member1;
4     dataType member2;
5     ...
6 };
7
8 struct structureName name1, name2;
```

```
1 typedef struct structureName
2 {
3     dataType member1;
4     dataType member2;
5     ...
6 } name_t;
7
8 name_t name1, name2;
```

1. STRUCT: Access member

Hai toán tử để truy xuất tới các biến thành viên của kiểu struct trong C

- => Toán tử truy xuất tới thành phần khi khai báo biến bình thường
- -> => Toán tử truy xuất tới thành phần khi khai báo biến con trỏ

```
4 * typedef struct PhanSo{
        int tu;
        int mau;
   } PS;
                                                                              tu: 1
 9 * void main(){
                                                                              mau: 2
10
        PS ps1 = \{1, 2\};
                                                                              tu: 1
        PS * ps ptr = &ps1;
                                                                              mau: 2
12
        printf("tu: %d \nmau: %d\n",ps1.tu,ps1.mau);
13
        printf("tu: %d \nmau: %d\n",ps_ptr->tu,ps_ptr->mau);
14 }
```

1. STRUCT: Initialization

Danh sách khởi tạo

```
struct structure_name str = { value1, value2, value3 };
```

Danh sách khởi tạo chỉ định từng phần tử

```
struct structure_name str = { .member1 = value1, .member2 = value2, .member3 = value3 };
```

Toán tử gán

```
struct structure_name str;
str.member1 = value1;
str.member2 = value2;
str.member3 = value3;
.
```

1. STRUCT: PADDING

Để tối ưu hiệu suất cho CPU (đọc theo chu kỳ), trình biên dịch thực hiện chèn dữ liệu một cách tự động

```
2 typedef struct structa_tag {
        char a;
       char b;
                                                                           empty
        int c;
    } structA t;
                                                                   b
                                                           а
8 * typedef struct structb tag {
        char c;
10
      double d;
       int s;
   } structB t;
   int main()
14
15 - {
        printf("sizeof(structa t) = %lu\n", sizeof(structA t));
16
                                                                              sizeof(structa_t) = 8
        printf("sizeof(structb t) = %lu\n", sizeof(structB t));
17
                                                                              sizeof(structb t) = 24
18
        return 0:
19 }
```

1. STRUCT: PACKING

Để tránh sự lãng phí bộ nhớ, ta sử dụng #pragma pack(1) để chỉ dẫn cho trình biên dịch đặt cấu trúc tự định nghĩa vào bộ nhớ một cách liên tục mà không căn chỉnh

1. STRUCT: PACKING

Kết hợp sử dụng #pragma pack(push,n) và #pragma (pop) để điều chỉnh bộ đệm tùy mục đích

```
2 - struct A {
       char c;
       int i;
6 #pragma pack(push, 1)
7 + struct B {
       char c:
                                                                                                       Size of struct A: 8
       int i:
                                                                                                    → Size of struct B: 5
10 };
11 #pragma pack(pop)
                                                                                                       Size of struct C: 6
12 #pragma pack(push, 2)
13 → struct C {
       char c:
15
       int i:
16 };
   #pragma pack(pop)
18 - int main() {
       printf("Size of struct A: %lu\n", sizeof(struct A));
       printf("Size of struct B: %lu\n", sizeof(struct B));
       printf("Size of struct C: %lu\n", sizeof(struct C));
21
```

1. STRUCT: PACKING

Sử dụng __attribute__((packed)) để yêu cầu trình biên dịch đặt căn chỉnh tối đa về nhỏ nhất có thể

- 1 byte cho 1 biến
- 1 bit cho 1 trường bit

```
1 #include <stdio.h>
2 //#pragma pack(1)
3 - typedef struct __attribute__ ((packed)) A{
       char a:
   int b;
6 char c;
   short d;
                                                           Size of struct A: 8
   } structA_t;
10 - int main() {
       printf("size of struct A: %d\n", sizeof
           (structA_t));
12
       return 0;
13 }
```

1. STRUCT: ALIGNED

Sử dụng __attribute__((aligned(n))) để yêu cầu trình biên dịch đặt căn chỉnh tối thiểu về một số byte cụ thể

```
#include <stdio.h>
2 //#pragma pack(1)
3 - typedef struct __attribute__ ((aligned(32)))
       Α{
       char a;
    int b;
    char c;
                                                                  ⇒size of struct A: 32
       short d;
   } structA_t;
10 - int main() {
       printf("size of struct A: %d\n", sizeof
           (structA_t));
       return 0;
```

1. STRUCT: with pointer

Dịch chuyển con trỏ trong struct

```
#include <stdio.h>
   //#pragma pack(1)
3 - typedef struct struca_tag{
        char a;
       int b;
       char c;
        short d;
                                                                              size of ptr: 8
   } structA_t;
                                                                              character: x
9
10 - int main() {
11
        structA_t a = \{'1', 2, 'x', 4\};
        structA_t *ptr = &a;
12
13
        printf("size of ptr: %d\n", sizeof(ptr));
14
        printf("character: %c\n",*((char*)ptr+8));
15
        return 0;
16
```

1. STRUCT: with function pointer

```
3 → typedef struct {
        float result;
        float (*operation)(float a, float b);
   } OP_t;
 8 - float Add (float a , float b){
        return a+b;
10 }
11
12 → float Multi ( float a , float b ){
13
          return a*b ;
14
15 }
16 - int main() {
17
        OP_t op;
        op.operation = &Add;
18
        op.result = op.operation(3.33,2.22);
19
        printf("result: %.3f\n",op.result);
20
21
        return 0;
```

→ result: 5.550

1. UNION: Definition

Kiểu dữ liệu cho phép lưu trữ các kiểu dữ liệu khác nhau trong cùng một vị trí bộ nhớ.

⇒Có thể lưu trữ dữ liệu khác "kiểu và kích thước" tại các thời điểm khác nhau.

```
9 union [union tag] {
10 member definition;
11 member definition;
12 ...
13 member definition;
14 } [one or more union variables];
```

1. UNION: Size

Memory cấp phát cho union = kích thước thành viên lớn nhất

```
4 union Data1 {
5    int i;
6    float f;
7    char str[20];
8 };
9
10 struct Data2 {
11    int i;
12    float f;
13    char str[20];
14 };
15
16 int main() {
17
18    union Data1 data1;
19    struct Data2 data2;
20    printf( "Memory size occupied by Union : %ld\n", sizeof(data1));
21    printf( "Memory size occupied by Struct : %ld\n", sizeof(data2));
```

Memory size occupied by Union: 20 Memory size occupied by Struct: 28

1. UNION: Storage data

Lưu trữ duy nhất trường dữ liệu cuối cùng được đọc/ghi

```
union Data {
       int i;
      float f;
       char str[20];
   };
    int main( ) {
11
12
       union Data data;
13
14
       data.i = 10;
15
       data.f = 220.5;
       strcpy( data.str, "C Programming");
17
18
       printf( "data.i : %d\n", data.i);
19
       printf( "data.f : %f\n", data.f);
       printf( "data.str : %s\n", data.str);
20
```

```
data.i : 1917853763

>data.f : 4122360580327794860452759994368.000000

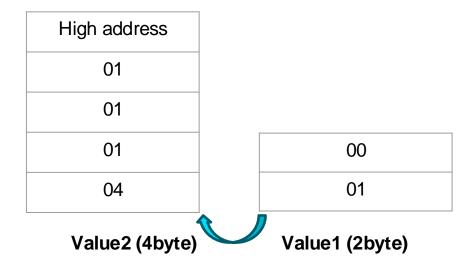
data.str : C Programming
```

1. UNION: Storage data

```
union Data {
      short value1;
      int value2;
   };
   int main( ) {
10
11
      union Data data;
12
13
      data.value2 = 16843012; //hex: 0101 0104
14
      //data.value1 = 1; //hex: 0000 0001
15
      printf( "data.value2 : %d\n", data.value2);
      printf( "data.value1 : %d\n", data.value1);
17
       data.value2 = 16843012; //hex: 0101 0104
13
14
       data.value1 = 1; //hex: 0000 0001
data.value2 : 16842753
data.value1 : 1
```

data.value2 : 16843012 data.value1 : 260

Little Endian

1. UNION: Application

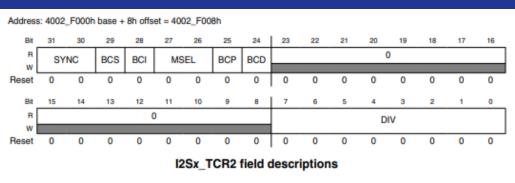
Tạo một mảng gồm nhiều loại dữ liệu

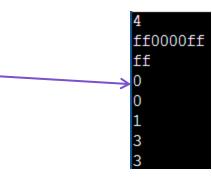
```
#include <stdio.h>
   // #pragma pack(1) //bổ sung tiền chỉ thị
 3 * typedef union {
        int a;
        char b;
        double c;
   } data;
    int main()
                                                                                                    size of arr: 80
10 * {
                                                                                                    arr[0]: 10
11
        data arr[10];
                                                                                                    arr[1]: x
        arr[0].a=10;
12
                                                                                                    arr[2]: 10.191
13
        arr[1].b = 'x';
14
        arr[2].c = 10.191;
15
        printf("size of arr: %d\n", sizeof(arr));
16
        printf("arr[0]: %d\narr[1]: %c\narr[2]: %.3f\n",arr[0].a,arr[1].b,arr[2].c);
```

1. UNION: Application

Kết hợp union và struct để lưu dữ liệu thanh ghi.

```
typedef union{
    struct {
        uint8 t DIV: 8;
        uint16 t reverse1: 8;
        uint16 t reverse2: 8;
        uint8 t BCD: 1;
        uint8 t BCP: 1;
       uint8 t MSEL: 2;
        uint8 t BCI: 1;
        uint8 t BCS: 1;
        uint8 t SYNC: 2;
    } TCR2;
    uint32 t value;
  check;
int main()
    check check1;
    check1.value = 0xFF0000FF;
          ("%ld\n",sizeof(check));
          ("%x\n",check1.value);
                                         //0xFF0000FF
          ("%x\n",check1.TCR2.DIV);
                                         //0xFF
          ("%x\n",check1.TCR2.reverse1);//0x00
          ("%x\n",check1.TCR2.reverse2);//0x00
          ("%x\n",check1.TCR2.BCD);
                                         //0b01
          ("%x\n",check1.TCR2.MSEL);
                                         //0b11
          ("%x\n",check1.TCR2.SYNC);
                                         //0b11
```


1. ENUM: Definition

Kiểu dữ liệu cố định tập hợp một nhóm các hằng số, chỉ cho phép biến nhận số lượng giá trị nhất định nào đó.

```
enum enum_name{int_const1, int_const2, int_const3, ... int_constN};
```

Compiler sẽ tự động gán giá trị cho các phần tử không được khởi tạo giá trị.

Ngoại trừ phần tử đầu tiên trong **enum** được gán =0, những hằng số khác sẽ được gán giá trị bằng phần tử trước nó cộng thêm 1.

2. ENUM: Scope

Một kiểu dữ liệu không thể định nghĩa ở hai enum cùng phạm vi biên dịch

```
1 enum state {working, failed};
2 enum result {failed, passed};
3
4 int main() {
5    //enum result {failed, passed};
6    return 0; }
```

2. ENUM: Scope

Một kiểu dữ liệu không thể định nghĩa ở hai enum cùng phạm vi biên dịch

Lợi ích so với sử dụng marco

- Tuân theo các quy tắc phạm vi biên dịch
- Các biến enum được tự động gán giá trị, dễ dàng theo dõi và sử dụng

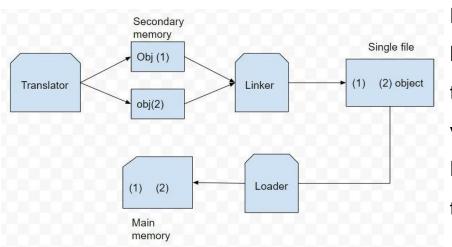

02 LINKER

Static library & Dynamic library

2. LINKER

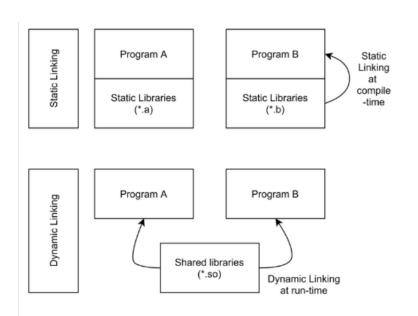

Linking là một quá trình trong hệ thống giúp liên kết các object module của chương trình thành một tệp object duy nhất để có thể load xuống bộ nhớ và thực thi.

Linking được thực hiện tự động bởi các chương trình gọi là linker.

Với một chương trình lớn, chúng ta có thể phân tách chúng ra thành các module nhỏ hơn để dễ dàng quản lý và sửa đổi, biên dịch riêng lẻ. Khi thay đổi một trong những module này ta chỉ cần biên dịch lại những thành phần khác

2. LINKER

Static linking được thực hiện trong quá trình biên dịch của chương trình. Nó tổng hợp các file object và các command-line arguments tạo ra một file object được liên kết đầy đủ, file này sẽ được tải xuống và thực thi.

Dynamic linking được thực hiện trong quá trình run-time của chương trình. Linker chỉ lưu thông tin tham chiếu đến các hàm trong thư viện liên kết động.

2. LINKER

So sán	h	ưu	V
nhược		điển	n

Stactic library	Dynamic library
Kích thước chương trình tăng lên do trình biên dịch đưa dữ liệu từ thư viện vào bên trong mã nguồn	Kích thước chương trình không bị tăng lên do số lượng code bên trong thư viện => gọn nhẹ
Khi nâng cấp hay sửa đổi, muốn tận dụng những chức năng mới của thư viện ta cần biên dịch lại chương trình	Cho phép nhiều chương trình sử dụng một cách trực tiếp mà không cần biên dịch lại
Tốc độ chạy của chương trình nhanh hơn nhiều do không tốn thời gian mở các file thư viện động để đọc	Thời gian chạy lâu hơn do quá trình truy cập file, đọc file thư viện từ ổ cứng
Khi các file thư viện bị lỗi, chương trình không thể biên dịch được	Khi các thư viện bị lỗi, chương trình có thể chỉ báo lỗi trong lúc chạy

2. LINKER: Static library

Khởi tạo file thư viện với 2 hàm cộng trừ cơ bản, file main.c để sử dụng thư viện

```
cat main.c
#include<stdio.h>
#include"math_functions.h"

int main(){
    int x = 10, y = 5;
    printf("Sum: %d\n", add(x, y));
    printf("Subtract: %d\n",subtract(x, y));
    return 0;
}
```

Tạo file object của thư viện

```
gcc -c math_functions.c -o math_functions.o
```

Tạo file .a của thư viện tĩnh

```
s ar rcs libmath.a math_functions.o
```

Link với tệp thư viện .a tạo file thực thi

```
$ gcc main.c -L. -lmath -o main
```

Chạy file thực thi chương trình

```
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/staticLib$ ./main
Sum: 15
Subtract: 5
```

2. LINKER: Dynamic library

Khởi tạo file thư viện với 2 hàm cộng trừ cơ bản, file main.c để sử dụng thư viện

```
$ cat math_func.c
#include<stdio.h>
int add(int a, int b){
        return a + b;
}
int subtract(int a, int b){
        return a - b;
}
```

1. Cờ -fpic cho phép tạo ra file thư viện có thể được tải và chạy ở bất kỳ vị trí nào trong bộ nhớ

```
$ gcc -c math_func.c -fpic
```

2. Tạo file .so của thư viện động

```
$ gcc -shared math_func.o -o libmath.so
```

```
cat main.c
#include<stdio.h>
#include"math_functions.h"

int main(){
    int x = 10, y = 5;
    printf("Sum: %d\n", add(x, y));
    printf("Subtract: %d\n",subtract(x, y));
    return 0;
}
```

3. Link với tệp thư viện .so tạo file thực thi

```
$ gcc main.c -o main -L. -lmath
```

*Chú ý: Cần thay đổi biến môi trường là đường dẫn thư mục hiện tại "LD LIBRARY PATH."

```
export LD_LIBRARY_PATH=$PWD:$LD_LIBRARY_PATH
```

Chạy file thực thi chương trình

```
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/staticLib$ ./main
Sum: 15
Subtract: 5
```


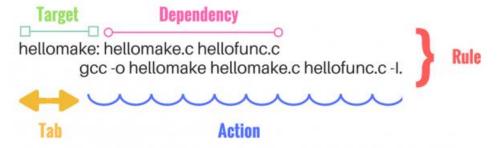
03 MAKE FILE

Đặt vấn đề:

- Một project được chia làm nhiều file, nhiều module và nhiều người tham gia viết nhằm đảm bảo việc bảo trì cấu trúc trở nên dễ dàng.
- Sau khi được build lần đầu, mỗi khi có thay đổi sẽ mất thời gian để build lại toàn bộ chương trình.
- => makefile có khả năng phát hiện file bị thay đổi và chỉ biên dịch lại file đó giúp tiết kiệm thời gian, dễ dàng quản lý.

Makefile là một tập script chứa các thông tin : Cấu trúc project (file, dependence), và các lệnh để tạo ra file.

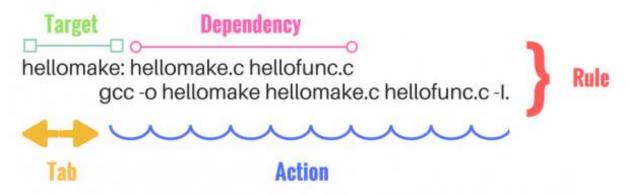
Rule: các rule cần thực hiện khi compile

Dependency: các file cần thiết để tạo ra target

Action: câu lệnh compile tạo ra Target từ Dependency, phải được thụt vào

1Tab so với **Target**

Target: là file đích được hình thành sau khi quá trình make được thực hiện

=> Tao ra file thực thi hellomake từ hai file hellomake.c và hellofunc.c

- Tên của makefile nên đặt là Makefile/makefile để chỉ cần lệnh make, trình biên dịch sẽ tự động tìm đến Makefile/makefile để thực hiện.
- Đặt tên bất kỳ thì dùng lệnh "make –f name".
- Trong cùng một thư mục trình biên dịch ưu tiên tìm kiếm makefile trước.

```
$ cat abc.mk
hellomake:
    @echo "hello, im in abc.mk\n"
```

Nếu không lựa chọn target cụ thể, makefile được chạy mặc định tại rule đầu tiên

```
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/test$ make hello, im in abc.mk
```

Muốn chạy rule mong muốn chỉ cần thêm trực tiếp rule đó vào đằng sau make

```
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/test$ make target2 gcc -c test.c -o test.o
```

Một vài phép gán cơ bản

"=" Phép gán đệ quy: mỗi khi biến var thay đổi, var1 thay đổi theo

":=" Phép gán trực tiếp: var2 chỉ nhận giá trị một lần duy nhất ngay sau thời điểm lệnh gán được thực thi

"?=" Phép gán hoặc: var3 được kiểm tra xem có giá trị hay chưa, nếu rỗng sẽ nhận giá trị của var

intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2\$ make ccc --- bbb --- aaa

```
nello.c hello.h main.c Makefile
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc$ make
gcc -I. -c -o main.o main.c
gcc -I. -c -o hello.o hello.c
gcc -o hellomake main.o hello.o -I.
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc$ ./hellomake
Kin chao:
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc$ make
```

intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc\$ make make: 'hellomake' is up to date.
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc\$

Khi không sử dụng .PHONY

Trong folder có file trùng tên với target -> không chạy được rule đó, chương trình trả về như hình dưới => cần dùng biến .PHONY để đảm bảo thực thi action khi tên rule bị trùng

=> Kết quả được target mới ghi đè lên target đã có

```
$ cat Makefile
CC = gcc #corss compiler
CFLAGS = -I. #flag -I. to include all file *.h
INC FILES = hello.h
OBJ = main.o hello.o
.PHONY: hellomake rule clean
                                                      hello.c hello.h main.c Makefile
                                                      intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc$ make
%.o: %.c $(INC FILES)
                                                                 -c -o main.o main.c
        gcc -c -o $@ $< $(CFLAGS)
                                                         -I. -c -o hello.o hello.c
                                                         -o hellomake main.o hello.o -I.
hellomake: $(OBJ)
                                                      intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile2/cc$ ./hellomake
        $(CC) -o $@ $^ $(CFLAGS)
                                                      Xin chao:
rule:
        @echo "hello ae"
clean:
        rm -f *.o hellomake
```

```
%.o: %.c $(INC_FILES) mô tả các file .o phụ thuộc vào file .c và các tệp tiêu đề
$@ biến đại diện cho target trong rule hiện tại
$< biến đại diện cho phần tử đầu trong list dependency</li>
$^ biến đại diện cho toàn bộ phần tử trong list dependency
```

Build thư viện tĩnh / động

```
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile1$ make static_build gcc -c -o main.o main.c -I. -g -Wall gcc -c hello.c -o hello.o -fPIC ar rcs lib_static.a hello.o gcc -I. -g -Wall -o static_build main.o lib_static.a -L. lib_static.a intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile1$ ls hello.o lib_static.a main.o makefile static_build intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile1$ ./static_build Xin chao
```

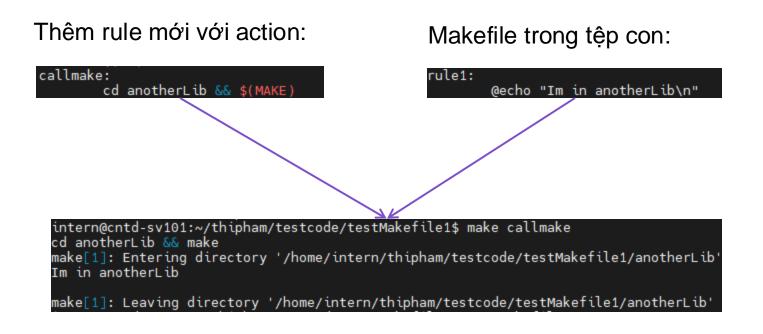
Build thư viện tĩnh sử dụng make static_build

```
intern@cntd-sv101:~/thipham/testcode/testMakefile1$ make dynamic_build
gcc -c -o main.o main.c -I. -g -Wall
gcc -c hello.c -o hello.o -fPIC
gcc -shared -o lib_dynamic.so hello.o
gcc -I. -g -Wall -o dynamic_build main.o lib_dynamic.so -L. lib_dynamic.so
```

Build thư viện động sử dụng make dynamic_build

```
cat makefile
CC = qcc #cross compiler
LFLAGS = -L.
CFLAGS = -I. -g -Wall #flag -I. to include all file .h
INC FILES = hello.h
\#0BJ = main.o hello.o
.PHONY: hellomake rule clean
%.o: %.c $(INC FILES)
        $(CC) -c -o $@ $< $(CFLAGS)
#static lib
static build: main.o lib static.a
        $(CC) $(CFLAGS) -o $@ $^ $(LFLAGS) lib_static.a
lib static.a: hello.o
        ar rcs lib static.a hello.o
#hello.o: hello.c
        $(CC) -c hello.c -o hello.o
#dvnamic lib
dynamic build: main.o lib dynamic.so
        $(CC) $(CFLAGS) -o $@ $^ $(LFLAGS) lib dynamic.so
lib dynamic.so: hello.o
        $(CC) -shared -o lib_dynamic.so hello.o
hello.o:
        $(CC) -c hello.c -o hello.o -fPIC
clean:
        rm -f *.o *.a *.so static build dynamic build
```

Gọi make file ở tệp con: giả sử một tệp con tên **anotherLib** có makefile muốn gọi trong makefile hiện tại

THANK FOR LISTENING